

Родители и деца.

(Изъ книгата „Въ страната на бѣлитѣ лилии“ отъ Григорий Петровъ).

Всичкитѣ си надежди за бждешето пробуждане на Финландия Снелманъ и неговитѣ приятели възлагали на разумното възпитание на младежъта. Той се отнасялъ къмъ нея като справедливъ баща: мърмѣлъ я, когато трѣбвало да се мърме; защитявалъ я, когато трѣбвало да се защитява.

Когато възрастнитѣ говорили, че младежъта е развалена, че отъ нея нищо добро нѣма да излѣзе, Снелманъ имъ възразявалъ :

— Не обвинявайте младежъта, ами себе си обвинявайте. Вашата младежъ расте такава, каквато вие я възпитавате. А възпитавате ли вие младежъта? — Никакъ. Майкитѣ сж заети съ кжщна работа: готвене, чистене, миене, пране. Бацитѣ сж заети съ служба, търговия или занаятъ. До късно вечеръ тѣ седятъ по кафенетата и кръчмитѣ, пиятъ, играятъ на карти. И никога не се занимаватъ съ децата си. Нѣматъ време, пъкъ и това е уморително, омръзва.

И майкитѣ, и бацитѣ не говорятъ съ децата си. Не се интересуватъ отъ тѣхния животъ. Въ свободнитѣ си минути ги погалватъ, дадатъ имъ нѣщо, а следъ това :

— Хайде, деца, бѣгайте! Играйте си сами!

Това ше рече:

— Махнете се отъ главитѣ ни. Правете, каквото искате. Само не ни безпокойте.

Детскиятъ умъ, детската душа като изоставена нива се обръща на пущинякъ. Съ нищо добро не се застъва. Родителитѣ не умѣятъ да заинтересуватъ детския умъ. Не сгрѣватъ детската душа.

Казано по съвестъ, децата и при родителитѣ си растатъ като сираци.

И чудно е, че нашитѣ деца не ставатъ много по-лоши, отколкото сж.

Какво виждатъ, какво слушатъ тѣ около себе си, въ семейството, когато порастатъ, когато почнатъ да разбиратъ всичко?

Родителитѣ казватъ на детето: „Не лъжи, не измамвай! Туй не е добро, туй е отвратително“. А сами лъжатъ и мамятъ. Лъжатъ се единъ други. Лъжатъ другитѣ. Лъжатъ децата си.

Казватъ му: „Не обиждай никого, не бжди грубъ и зълъ“.

А сами сж груби и зли и обиждатъ всички. Говорятъ едно, а вършатъ друго.

Децата бързо забелязватъ това. Отначало се чудятъ. Не разбиратъ, какъ тѣй тѣхниятъ баща или тѣхната майка, на които тѣ сж гледали като на законъ — какъ тѣ сами да правятъ това, което споредъ тѣхнитѣ собствени думи е „лошо, мръсно, грѣшно“.

Следъ това децата дохождатъ до убеждение, че родители тѣ говорятъ едно, а вършатъ друго. И децата преставатъ да